

imod, at man i andre Lande ad denne Vej er kommet over de praktiske Vanskeligheder, som det ærede Medlems Parti kæmper imod her og ikke har Magt til at overvinde. Det ærede Medlem kan ikke begribe, at man ved en yderligere Lovgivning om Arbejdsdagen kan komme til større Elasticitet, bedre Udnyttelse af Arbejdstiden. Ja, jeg ved ikke. Mener det ærede Medlem, at Elasticiteten kan være ret meget mindre, end den er i Øjeblikket ved den Ordning, som er gennemført ad Frivillighedens Vej? Sikkert ikke. Fejlen er den, at det ærede Medlem mener, at der er Frihed paa et Omraade, hvor der overhovedet ikke eksisterer Frihed, men kun Organisations- tvang og oven i Købet en Organisations- tvang paa Omraader, med Hensyn til hvilke begge Organisationers Medlemmer i Virkeligheden er klar over, at det vilde være bedre for begge Parter og for Samfundet, hvis man kunde undgaa Tvangen. Det ærede Medlem maa kunne forstaa den Tankegang fra Arbejdernes Side, at de kunde gaa med til de og de Undtagelser, dersom de havde Ryggen fri, dersom de vidste, at Arbejdsgiverne ogsaa i Fabrik- industrien ikke stod med Trusler om at udnytte enhver Undtagelse som en almindelig Murbærker i Kampen mod 8 Timers Dagens Princip. Jeg skal i øvrigt i denne Forbindelse gøre opmærksom paa, at det ærede Medlem har misforstaaet Lovforslaget, naar han mener, at Undtagelser kan kun ske for Sæsonarbejde, saafremt der er Tale om Sæsonfag med Arbejde i ikke udover fire Maaneder. Det er ikke rigtigt. Sæson- fagene maa behandles efter Lovforslagets § 3, 2det Stykke, ikke efter § 3, 3die Stykke. Derfor er min Opfattelse stadig den — og den Opfattelse er underbygget ved de i Øjeblikket eksisterende Forhold i vort Samfund —, at det ærede Medlem er Repræsentant for Goldhed paa det Omraade, er Repræsentant for en Fremgangsmaade i det Spørgsmaal, som er upraktisk, ikke tager Hensyn til de faktiske Forhold i Øjeblikket. Vi lever i et Samfund, som er gennemorga- niseret i Forholdet mellem Industriens Arbejdere og dens Arbejdsgivere. Det er muligt, at det ærede Medlem og hans Parti endnu i nogle Aar kan hindre en fornuftig Lovgivning, en fornuftig Ordning paa dette Omraade, men der vil komme den Dag — det kan det ærede Medlem være overbevist om —, hvor baade han og hans Parti stiger frem af Agitationens Taager, og vi ser dem som dem, der opretholder de urimelige Tilstande, der i dette Øjeblik er til Stede paa visse Omraader, men den Dag tænker

jeg, man kan faa de Herrer i Tale, og da vil Tiden være moden til at gennemføre fornuftigere Tilstande.

Det ærede Medlem Hr. Schrøder sagde, at jeg i Dag gerne havde villet optræde som Mægler mellem de to Parter. Det er ikke rigtigt, og noget saadant vilde sikkert kun nytte lidet. Det, jeg har villet, er at opfordre Folketinget til i en vis Forstand at gaa ind i Mæglerens Rolle, fordi Folketinget i dette Øjeblik har Myndighed til at gøre det. Naar man kommer til Folketinget og Rigsdagen og beder dem være med til gennem Lovgivning at ordne disse Spørgsmaal, saa har Rigsdagen, saa har Folketinget den fornødne Myndighed til at paatage sig Mæglerens Rolle. Der var visse Ting i det ærede Medlems Udtalelser, der tydede paa, at han mente, at Spørgsmaalene om en bedre Tilrettelægning vedrørende Sæsonfagene ikke kunde drøftes. Saafremt det skal forstaaes saaledes, at der ikke kan være Tale om en praktisk Tillem্পning af Undtagelserne, en praktisk Tillem্পning af 8 Timers Dagens Princip paa det Grundlag, som selve Lovforslaget anviser, og som man i andre Lande har benyttet, saa maa jeg sige, at Rigsdagen har Ret til at sige, at den heller ingen Pligt har til at træffe en Ordning paa dette Omraade. Der er to Parter i dette Forhold; den ene Part er Erhvervslivet, den anden Part er Rigsdagen, og for at komme til en Ordning paa dette Omraade er det klart, at Rigsdagen maa vide, hvad man gaar ind til.

Formanden: Det ærede Medlem Hr. Schrøder har Ordet for en kort Bemærkning.

Schrøder: Det ærede Medlem Hr. Reedtz-Thott kom i sin sidste Tale i hvert Fald i nogen Grad til en Indrømmelse af det, jeg tidligere har udtalt, at Kampen i 1922 og 1923 delvis stod om 8 Timers Arbejds- dagen. Det ærede Medlem udtalte, at det, man fremsætter som Ønskeseddel, ikke er ensbetydende med Krav, som man vil opretholde til det yderste. Det ved jeg udmærket godt, jeg har jo deltaget noget i Fagforeningsbevægelsen i min Tid, men denne Ønskeseddel i 1922 var fremsat efter en stærk Agitation imod 8 Timers Arbejds- dagen, blev fremsat i en ligefrem diktatorisk Form fra Arbejdsgiverforeningens Side og forsvandt først ved Forligsmandsfor- slaget, da Kravet stødte paa absolut Mod- stand fra Arbejdernes Side; der havde paa det Tidspunkt i længere Tid været adskillige Fag ude i Konflikt netop om dette Spørgs- maal. Hvad 1923 angaar, havde man lært af det, der var gaaet for sig Aaret forud, i